

[Erling Olsen]

man glende paratviden. Det er det, man kender fra kongerækker, salmevers og den tyske grammatiks remser. Det kan naturligvis være vigtigt, at man i visse tilfælde helt uden hjælpemidler kan fremkalde og genkalde visse oplysninger af meget præcis og indiskutabel karakter, men det er faktisk ikke denne form for viden, som vi kalder quizviden, vi lægger i begrebet kundskaber. All right, det er vigtigt at have visse kundskaber, men den kundskabstegnelse, der har karakter af quizviden, skal nedprioriteres. Man siger, at sådan noget kan man altid slå op, men man skulle jo gerne vide, hvor man kan slå tingene op og have en fornemmelse af det.

Derfor må man have en paratviden af den art, vi kalder strukturel paratviden. Det betyder på mere almindeligt dansk, at man skal have et vist overblik over, hvorledes tingene hænger sammen, og et grundlæggende kendskab til de bagvedliggende teorier, og så skal man beherske en række arbejdsmetoder. Denne form for paratviden skal opprioriteres.

Den tredje form for paratviden kaldes ofte for praktisk og kropslig. Det er indøvelse af en række ikke-boglige færdigheder, f.eks. evnen til at håndtere værktøj af forskellig art, kendskab til materialer. Af mange grunde ønsker vi også dette opprioriteret.

Vores indholdsbegreb har noget med sammenhænge at gøre, og vores paratvidensbegreb er ikke quizviden, men det er kendskab til sammenhænge, og det er at prøve på også at give den praktiske og kropslige indøvelse en opprioritering.

Når vi taler om fornyelse, taler ministeren i høj grad om at følge med den tekniske udvikling. Det mener vi er en helt naturlig og rutinemæssig form for fornyelse. Det er selvfølgelig vigtigt, og det er også vigtigt at forny sig under hensyn til svingninger i arbejdsmarkedets efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft.

Men den fornyelse, der virkelig tæller for os, er den pædagogiske fornyelse. Vi tænker ikke mindst på den helhedsløsning, som min partifælle hr. J. K. Hansen vil sige noget mere om. Og vi taler også om pædagogisk fornyelse i den forstand, at vi mener, at man må dimensionere det, der skal læres, dimensionere skolens hverdag på en sådan måde, at man tager udgangspunkt i den tid, hvor børnene er i skolen, og siger: vi har så og så

meget tid til rådighed; hvad er de vigtige, grundlæggende kundskaber, hvad er de vigtige sammenhænge, vi kan få ind i denne tidsramme, når vi i øvrigt skal sikre en naturlig vekselvirkning mellem det, der i dag foregår før, i og efter skoletiden?

Når vi taler om kvalitet, taler vi også om kvalitet i den forstand, ministeren nævner. Men vi lægger også vægt på kvalitet i den forstand, at vi bedømmer selve uddannelsessystemets evne til at få de ikke-bogligt anlagte gjort fortrolige med mere abstrakt tænkning. Nærmere betegnet har det noget at gøre med evnen til at forbinde praktisk og teoretisk arbejde, så det teoretiske kommer til at fremstå som nyttige redskaber til at løse praktiske problemer. Det har også noget at gøre med evnen til at gøre arbejdet i folkeskolen så lystbetonet, at man undgår skoletræthed og frafald, og det har noget at gøre med at give mennesker lyst til og mulighed for at lade sig efter- og videreuddanne.

Det, jeg ville sige i den korte tid, der har været til rådighed, er, at vi ikke står for en skole uden værdier. Vi står ikke for en målsætningsløs og slap skole. Vi ønsker en skole, hvor eleverne skal stille krav til sig selv om at yde deres bedste. Vi ønsker en skole, der skal udruste eleverne så godt som muligt til deres efterfølgende tilværelse. Vi mener, at værdier, indhold, fornyelse og kvalitet er meget væsentlige ting, som ministeren har kaldt frem i debatten, men vi har gerne villet understrege, at i disse begreber lægger vi noget andet end ministeren, samtidig med, at vi i øvrigt er indstillet på, at man på folkeskoleområdet skal tilstræbe brede løsninger.

J. K. Hansen (S):

I Socialdemokratiet er vi tilfredse med, at vi nu får en generel debat om fremtidsperspektiverne i den danske folkeskole. Den samfundsmæssige udvikling og ændringerne i børnenes opvækstvilkår har gjort det bydende nødvendigt, at vi får tegnet fremtidsperspektivet for fremtidens skole.

Skolen bliver nødt til at omstille sig til en situation, hvor der hele tiden sker forandringer, og hele tiden være klar til at uddanne fremtidens børn til fremtidens samfund, og vi må være meget opmærksomme på de ændrede opvækstvilkår, børnene har i dag, og det vil næppe blive anderledes i fremtiden.